



STORTINGET

Representantforslag 69 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Silje Hjemdal, Terje Halleland, Himanshu Gulati og Roy Steffensen

Dokument 8:69 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Silje Hjemdal, Terje Halleland, Himanshu Gulati og Roy Steffensen om at Flyhistorisk Museum Sola får overta F-16

Til Stortinget

Bakgrunn

Jagerflyet F-16 Fighting Falcon fra Lockheed Martin er et enseters jagerfly. De første flyene ble produsert på 1970-tallet, men de er fremdeles i produksjon, og fortsatt er om lag 3 000 F-16 i bruk rundt om i verden. Med over 4 500 fly produsert er dette et av de mest solgte kampflyene i nyere tid, og de er blant annet blitt brukt av Luftforsvaret i Norge.

Luftforsvaret i Norge har gjennom årene totalt hatt 74 F-16, men 2021 var siste året med operativ tjeneste i Norge. Forsvarsmateriell er i prosess med å avhende disse flyene. Det pågår forhandlinger med ulike aktører, men noen fly skal også bli tilgjengelig for museumsvirksomhet. Det skal blant annet utstilles F-16 på både Norsk luftfartsmuseum i Bodø og Forsvarets flysamling på Gardermoen.

Forslagsstillerne er gjort kjent med at også Flyhistorisk Museum Sola (FMS) har søkt Forsvarsmateriell om å få et F-16 til sin utstilling. Sola Flystasjon har vært vert for uttallige øvelser med flytypen, og flytypen har vært fast inventar på de fleste flystevner som har blitt arrangert på Sola opp gjennom årene.

Flyhistorisk Museum Sola fikk etter budsjettforhandling mellom regjeringen Solberg og Fremskrittspartiet tildelt 2,5 mill. kroner i revidert statsbudsjett for 2021 for utvidelse av museet med ny hall. Her vil det bli plass til den planlagte utstillingen av jetjagere samt en utstilling om den kalde krigen. Dette blir unikt i forhold til de andre museene i Norge, og et F-16 jagerfly fremstår som et spesielt viktig objekt for museet på bakgrunn av et omfattende dokumentasjons- og forskningsprosjekt der flyet spiller en sentral rolle. Forskningsprosjektet har arbeidstittelen «For våre kamerater: Den kalde krigen gjennom flygernes narrativ» og er delfinansiert av Norges forskningsråd og NTNU.

Museet ble startet i 1983 av en gruppe lokale entusiaster. Museet fikk tillatelse til å ta i bruk den gamle tyske hangaren i Sola sjø, og samlingen har etter hvert gradvis blitt bygget opp. Hangaren blir også benyttet av flyfaglinjen ved Sola videregående skole.

Flyhistorisk Museum Sola har per i dag en omfattende flysamling som består av 56 fly, hvorav nærmere 40 er utstilt, lokalisert i en verneverdig hangar i Sola sjø. FMS er det eneste museet i landet som har en samling som omfatter alle jetjagere Luftforsvaret har operert, frem til innføringen av F-16, og det vil etter forslagsstillerne mening være et tap for museet om de ikke også vil få flytypen F-16 nå som den avhendes.

Forslagsstillerne mener det er av stor verdi for museet å få komplettert samlingen sin, og vil derfor foreslå at Stortinget ber regjeringen sørge for at FMS kan overta en flytype på samme vilkår som Norsk Luftfartsmuseum i Bodø og Forsvarets flysamling på Gardermoen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

Stortinget ber regjeringen sørge for at Forsvarsmateriell går i dialog med Flyhistorisk Museum Sola med sikte på overtakelse av flytypen F-16 til sin utstilling.

12. januar 2022

Silje Hjemdal

Terje Halleland

Himanshu Gulati

Roy Steffensen